

A Győri Ítéltábla a dr. Váradi Tímea ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Kóté Csabaügyvéd által képviselt **alperes** ellen vezetői felelősség megállapítása és kártérítés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2018. február 15. napján kelt 48.G.40.099/2016/22. számú ítélete ellen az alperes által 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, mellőzi a tárgyi eszköz kiadására vonatkozó rendelkezést, az alperest terhelő pénzbeli marasztalás tőkeösszegét - a kamatfizetésre vonatkozó rendelkezéseket nem érintve - 33.521.000 (Harminchárommillió-ötszázhuszonegyezer) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 175.000 (Egyszázhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára 34.200 (Harmincnégyezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, az ezt meghaladó fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperesi gazdasági társaság 2013. február 20. napjával került bejegyzésre a Cégjegyzékbe, felszámolásáig önálló cégjegyzésre jogosult törvényes képviselője és egyedüli tagja az alperes volt. A társaság könyvelését felszámolásáig ... könyvelő intézte, aki a megbízását az alperestől, mint a felperes törvényes képviselőjétől kapta.

A NAV ... Megyei Adóigazgatósága 2014. június 18. napján előterjesztett kérelmére a Székesfehérvári Törvényszéken 7. Fpk..... szám alatt indult felszámolási eljárásban a bíróság 6. sorszám alatti végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. Felszámolóként a ... Kft. került kijelölésre. A felperes felszámolásának kezdő időpontja 2015. január 26. napja volt.

Az eljárás során a törvényszék 10. sorszám alatti végzésével felhívta az alperest, hogy a Cstv. 31. és 33. §-a alapján a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záró leltárt, valamint éves beszámolót készítsen, azt a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül adja át a felszámolónak, nyilatkozzon arról, hogy az az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad, továbbá arról is, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek. Az alperes a felszámolóval nem vette fel a kapcsolatot, az adós iratanyagát nem adta át, nem teljesítette a Cstv. 31. §-ában előírt kötelezettségeit, de **elektronikusan közzétette az adós 2015. január 26. napjával elkészített tevékenységzáró mérlegét**, mely szerint az adós 269.000 forint értékű tárgyi eszközzel, 201.000 forint értékű készlettel, 8.030.000 forint pénzeszközzel, továbbá 25.021.000 forint követeléssel rendelkezett a felszámolás kezdő napján. A tevékenységzáró mérleget ... készítette el az alperes által szolgáltatott adatok alapján.

* * *

Felperes módosított keresetében 269.000 forint értékű tárgyi eszköz és 201.000 forint értékű készlet kiadására, 8.030.000 forint összegű pénztárkészlet, illetve 25.021.000 forint összegű kintlévőség (követelés) megfizetésére, másodlagosan e tételek könyv szerinti értékeként 35.521.000 forint és annak 2015. január 26. napjától számított kamata (Ptk. 6:48. § (1) bekezdés) megfizetésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén (Ptk. 6:522 §).

Rámutatott, hogy az adós nem helyezkedett az új Ptk. hatálya alá, működésére a 2006. évi IV. törvény - a továbbiakban: Gt. - szabályai irányadók. A Gt. 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal - és ha e törvény kivételt nem tesz - a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért, így az alperes a rPtk. 339. § (1) bekezdése, - illetve amennyiben a károkozásra az új Ptk. szabályai alkalmazandók - a Ptk. 6:519. §-a alapján köteles az okozott kár megtérítésére.

A tárgyi eszköz és a készlet kiadására az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés b.) pontja, a rPtk. 115. § (3) bekezdése (illetve a Ptk. 5:36. § (1) bekezdése) alapján köteles. Amennyiben kiadásra nem képes, úgy zárómérlegben szereplő eszközértéket köteles kártérítés címén megfizetni a rPtk. 195. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 339. § (1) bekezdés alapján.

A pénzeszköz kiadására elsődlegesen a Cstv. 31. § (1) bekezdés b.) pontja, másodlagosan ugyancsak - a rPtk. 94. § (2) bekezdése folytán a pénzeszközre is alkalmazandó - rPtk. 115. § (3) bekezdése (illetve a Ptk. 5:14. § (2) bekezdése és 5:36. § (1) bekezdése) alapján köteles az alperes.

Keresete **követelésekkel** kapcsolatos tételei vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a valódiság, folytonosság és óvatosság számviteli elvei alapján köteles vélelmezni, hogy a mérlegben az ismeretlen kötelezettel szemben kimutatott 25.021.000 forint követelés valós, és legalább ilyen összegben érvényesíthető. Az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés b.) pontja szerinti vagyonátadási és tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, megfosztotta őt attól a lehetőségtől, hogy a követelést annak kötelezettjével szemben érvényesíthesse, megfelelő információk és a követelés alapjául szolgáló dokumentumok hiányában a felszámoló nem tud eljárni a követelés behajtása érdekében.

* * *

Alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperesi érveléssel szemben az adós tevékenységzáró mérlege nem tekinthető teljes bizonyító erejű magánokiratnak, így önmagában nem igazolja azt, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a keresetben megjelölt mérlegtételek szerinti tárgyi eszközzel, készlettel, pénzkészlettel, illetve követelésállománnyal rendelkezett a felperes.

A mérleg és a kereset szerinti 8.030.000 forintos pénzkészlettel a felszámolás kezdő időpontjában sem rendelkezett a felperes, s az sem ismert, hogy harmadik személlyel szemben 25.021.000 forint követelésállománya lett volna.

A 269.000 forintnyi értékű tárgyi eszköz egyik tétele az adós által működtetett boltban lévő online pénztárgép, mely jelenleg is megvan, átadását töle senki nem igényelte korábban. A tárgyi eszközök másik tétele - mely tétel vélhetően a felperes által bérelt bolt felújításával áll összefüggésben - nem kiadható, arról rendelkezik egy „beruházások, tárgyi eszközök listája” megnevezésű könyvelési irattal. Voltak egyéb tárgyi eszközei is (fémpolcok, hűtők, mérleg) a felperesnek, ezek azonban már értéket nem képviseltek a mérleg szerint. A 201.000 forintos tételként szereplő készlet elképzelhető, hogy a bolt árukészlete, lejárt élelmiszerekről lehet szó, ezek megsemmisültek.

* * *

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a ... Kft. „fa” 269.000,- (kettőszázhatvankilencezer) Ft összegben a tevékenységzáró mérleg szerint nyilvántartott tárgyi eszközét, vagy annak elmaradása esetén a fenti összeget, illetőleg annak 2015. február hó 27. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napjával megegyező mértékű késedelmi kamatát fizesse meg a felperes részére. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 33.720.000,- (harminchárommillió-hétszázhusz) Ft tőkét, és ennek 2015. február hó 27. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatával megegyező mértékű késedelmi kamatát, és 1.000.000,- (egymillió) Ft perköltséget; továbbá az államnak külön felhívásra 1.500.000,- (egymillió-ötszázezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Arra hivatkozott, hogy miután az alperes a felszámoló felé az adós iratainak átadására vonatkozó kötelezettségét sem teljesítette, így csak a tevékenység záró mérlegben feltüntetett adatokból lehet kiindulni az adós gazdasági helyzetének feltárását illetően. A könyvelést végző ... csak az alperes megbízásából és általa rendelkezésére bocsátott iratanyagból és alapbizonylatokból készíthette el 2015. január 26. napjával a felperes tevékenységzáró mérlegét. A leltárral alátámasztott tevékenységzáró mérleg aláírásával annak tartalmáért az alperes felelősséget vállalt, az abban foglaltak valóságát ismerte el.

E mérlegnek a Számviteli törvény szerint valóság-hű képet kell adnia a gazdálkodó szervezet tevékenységéről, így azt is az alperesnek kellett a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján bizonyítania a perben, hogy a tevékenység záró mérlegben feltüntetett adatok valamely okból tévesek. A kártérítési felelősség kimentése körében azonban saját számviteli, illetőleg esetleges adózási szabályokat sértő eljárására sikeresen nem hivatkozhat.

A pénzkészlet átadására vonatkozó kötelezettség, illetve a követelésállománnyal kapcsolatos iratok átadására vonatkozó kötelezettsége elmulasztása önmagában is az alperes kártérítési kötelezettségét vonja maga után (Ptk. 339. § (1) bekezdés, Ptk. 6:519. §). A Cstv. 31. § (1) bekezdés a.) és b.)

pontja szerinti, az alperest terhelő kötelezettségek elmulasztása idézte elő azt a helyzetet, hogy a felszámoló nem tudott eljárni a pénzkészlet és a követelésállomány érvényesítése érdekében.

A tárgyi eszköz és a készlet a felperes tulajdonát képezi, tulajdonjoga alapján tarthat igényt annak kiadására. Amennyiben a tárgyi eszköz vagy a készlet nincs meg, úgy megnyílik az alperes kártérítési kötelezettsége. A fentiek alapján kötelezte az alperest a nyilatkozata szerint meglévő tárgyi eszköz kiadására, illetve a kereset további elemei vonatkozásában azok nyilvántartás szerinti egyenértékének megfizetésére.

* * *

Az alperes fellebbezésében - a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján - elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodsorban az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a **Pp. 221. § (1) bekezdését**, tényállást nem állapított meg, az ítélet tulajdonképpen összefüggő indokolást sem tartalmaz, nem jelölte meg az elsőfokú bíróság azt a jogszabályi rendelkezést sem, amely alapján meglévőnek minősítette a mérleg szerinti készpénzállományt, illetve fennállónak tekintette a mérleg szerinti követelést.

Megsértette a **Pp. 3. § (1)-(2) bekezdését** is, a tárgyi eszközök mérleg szerinti értékében marasztalta az elsőfokú bíróság, holott a felperes elsődlegesen azok kiadására kérte őt kötelezni, amit a 19. sorszám alatti jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint vállalt is. Az ingók kiadása iránti kérelem mellett a felperesnek nem volt kamatigénye, így a kamatokban történő marasztalása is törvénytört.

A **Pp. 3. § (3) bekezdése** szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztása folytán nem értékelhette volna a terhére a bizonyítás elmaradásának következményeit az elsőfokú bíróság.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a hivatkozását, mely szerint a tevékenységet záró mérleg **csupán egy aláíratlan word típusú fájl**, nem teljes bizonyító erejű magánokirat. A mérleghez vélelem vagy a bizonyítási teher megváltoztatása csak azt követően kapcsolható, ha azt az adott társaság taggyűlése (avagy az alapító) határozatban elfogadja és azt cégszerűen alá is írja. A konkrét esetben ilyen határozat létre nem derült fény, így a nem létező tevékenységet záró mérleg adataira alapított ítélet is megalapozatlan.

A 201.000 forint készletérték - a kisbolt megromlott árukészletének értéke - kapcsán a felperest kár nem érte, az nem lett volna gazdaságosan értékesíthető. Az egyéb ingóságok értéke is kérdéses, forgalmi értéke egyiknek sem volt, a pénztárgép kivételével pedig a könyv szerinti értékük sincs. Megjegyezte, hogy ezen ingóságokért soha senki nem jelent meg, ahogy a cégiratokért sem.

* * *

A **felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte**. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, az alperes tanúsított időhúzó magatartást. Az elsőfokú bíróság és a felszámoló már a pert megelőzően is eredménytelenül hívta fel a Cstv. 31§-ban foglaltak teljesítésére az alperest. Az alperes nem adott át olyan iratot a perben, melyre tekintettel vagyoni helyzete a tevékenységzáró mérlegben foglaltaktól eltérően lenne megítélhető. Iratanyag átadása hiányában az alperes megalapozatlanul hivatkozik arra, hogy a perben a bizonyításra vonatkozó szabályok, igényérvényesítési lehetősége sérült.

* * *

Az alperes fellebbezése kisebb részben - azon belül is alapvetően eljárásjogi okból - alapos.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítéletábra, hogy az elsőfokú ítéletet **a keresetet részben elutasító ítéletnek tekintette**, figyelemmel arra, hogy a felperes elsődleges keresete nem csupán a tárgyi eszközök, hanem a készletek vonatkozásában is kiadásra irányult, azonban a készlet vonatkozásában az elsődleges keresetet elutasító ítéleti rendelkezést - az indokolással ellentétben - az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része nem tartalmazott.

Az ítéletábra a fellebbezéssel érintett körben - arra alapot adó lényeges eljárási szabálysértés hiányában - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, s - az alábbi, kizárólag eljárásjogi okból fennálló kört meghaladóan - a megváltoztatására irányuló alperesi fellebbezést nem találta alaposnak. Az eljárásjogi okból szükséges korrekciót (IV. pont) meghaladóan az elsőfokú bíróság érdemi döntése - az alábbi kiegészítéssel túlnyomórészt annak indokaira is kiterjedően - helytálló.

Az irathianyos felszámolási eljárás kapcsán a releváns tényállást az elsőfokú bíróság feltárta, indokolásából megállapítható, hogy döntését mire alapította, az elsőfokú **ítélet indokolása** - a fellebbezésben foglaltakkal szemben - olyan hiányosságban nem szenved, amely a másodfokú felülbírálatot akadályozta volna.

Az elsőfokú eljárás során valóban nem került sor a bíróságot **Pp. 3. § (3) bekezdése** alapján terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítésére a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tények, a bizonyítási teher, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményei kapcsán. Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI.30.) PK vélemény V. pontja szerint azonban a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértése önmagában nem szolgálhat alapul az ítélet hatályon kívül helyezésére, ezt csak konkrét eljárási szabályok sérelme alapolozhatja meg, ilyen azonban - az alábbiakban kifejtettek szerint - a konkrét esetben nem volt megállapítható.

I.

A károkozó magatartás tanúsításának időpontja (a felszámolás kezdő időpontjához viszonyított 30. nap) folytán az **alperes kártérítési felelősségére** a 2013. évi CLXXVII. törvény - a továbbiakban Pkté. - 54. §-a értelmében **a Ptk. rendelkezései irányadók**. Ugyanakkor a Ptké. 9. § (3) bekezdése alapján - áttérés hiányában - **a felperes működésére** nem a Ptk., hanem a **2006. évi IV. törvény** - a továbbiakban Gt. - **szabályai az irányadók**.

A Gt. 90. § (2) bekezdése szerint a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyásáról a tagok gyűlése határoz. A Gt. 141. §-a (2) bekezdése az a.) pontja értelmében Kft. esetében a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása. A Gt. 168. § (1) bekezdése szerint egyszemélyes társaságnál a taggyűlési hatáskörbe tartozó kérdésekben az egyedüli tag dönt.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény - a továbbiakban: **Számv. tv.** - 8. § (5) bekezdése szerint a gazdálkodó legfőbb irányító (vezető) szervén, ügyvezető szervén és felügyelő testületén belül a tagok együttes kötelezettsége - a jogszabályban meghatározott hatáskörükben eljárva - annak biztosítása, hogy az éves beszámoló, valamint a kapcsolódó üzleti jelentés összeállítása és nyilvánosságra hozatala a törvény előírásainak megfelelően történjen.

A felszámolás számviteli feladatairól szóló **225/2000. (XII.19.) Kormányrendelet** - a továbbiakban Kormányrendelet - 3. § (4) bekezdése értelmében a gazdálkodó szervezet a tevékenységet lezáró beszámolóra vonatkozó, a számviteli törvény 153-154. §-ában és 154/B. §-ában meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének a tevékenységet lezáró beszámoló mérlegnek az (1) bekezdés szerinti fordulónapját (azaz a Cstv. 31. § (1) bekezdése a.) pontjában meghatározott időpontot) követő 30 napon belül köteles eleget tenni.

A beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére a Számv. tv. 153-154/B. §-ai szerinti rendben kell, hogy sor kerüljön. A Számv. tv. 154. § (7) bekezdése értelmében közzétételi kötelezettségének azzal tesz eleget a vállalkozó, ha az éves beszámolót a cégnyilvánosságról a bírósági céleljárásról és a végelszámolásról szóló törvényben meghatározott módon a céginformációs szolgáltatnak elektronikusan megküldi. Ugyanígy rendelkezik a a Ctv. 18. §-a (3) bekezdése is.

A Ctv. 18. § (5) bekezdése értelmében a beszámolót a cégnek az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 7. § (2) bekezdése szerinti képviselője küldi meg a céginformációs szolgálat részére. A Ctv. 18. § (6) bekezdése értelmében, ha a cég a beszámolóról - külön jogszabály szerint arra feljogosított által aláírt - papíralapú okirat alapján határozott, úgy **az (5) bekezdés szerinti személy egyben igazolja, hogy az ezt követően elektronikus úton megküldött beszámoló megegyezik a jóváhagyott beszámolóval.**

A jóváhagyott beszámoló hiányát vagy a közzétettől való tartalmi eltérését Ctv. 18. § (5) bekezdése szerinti személyként a könyvelést végző ... tanú vallomása nem támasztotta alá. Emiatt jelen perben is abból kellett kiindulni a bíróságnak, hogy a felperes közzétett beszámolója megegyezik az elfogadottal, melynél fogva nincs jelentősége annak, hogy maga a beszámoló jelenleg mennyiben lelhető fel.

Az alperes már a beszámoló közzétételével is felelősséget vállalt annak tartalmáért, a beszámoló elektronikus úton történő közzétételére is ő megbízása alapján került sor. Az alperes tagként - különösen egyedüli tagként - nem hivatkozhat mentesülése érdekében alappal arra, hogy elmaradt a tevékenységzáró mérleg számviteli törvény szerinti jóváhagyása és aláírása. A fellebbezésben hivatkozott minősített alakszerűségi kérdésnek amiatt sincs jelentősége, mert a tekintetben, hogy a tevékenység záró mérlegben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak nem egyedül a beszámoló teljes bizonyító erejű magánokirati formája alapján, hanem a beszámolóhoz kapcsolódó számviteli törvény elveire tekintettel is az alperest terheli a bizonyítási kötelezettség

II.

A Cstv. 4. § (1) bekezdése értelmében a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden vagyon, amellyel a felszámolás kezdő időpontjában rendelkezik. Főszabályként a hasonló perekben a felperesnek kell igazolnia, hogy az adós társaság a felszámolás kezdő időpontjában a keresetben megjelölt vagyonnal rendelkezett, melyet az alperesként perelt vezető tisztségviselő nem adott át a felszámolónak.

A felszámoló az adós vagyonáról elsősorban a tevékenységzáró mérleg alapján tájékozódik. A Számv. tv. 4. § (1) bekezdése szerinti beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól, pénzügyi helyzetéről és

tevékenysége eredményéről), a beszámoló vonatkozásában érvényesülnie kell az Szt. 15. §-ában felsorolt elveknek, köztük a „teljesség elvének” és a „valódiság elvének” is. A számviteli törvény 15. § (3) bekezdésében rögzített számviteli alapelv, hogy **a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak kell lenniük.**

A konkrét esetben az alperes a felperes iratainak átadására vonatkozó kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, így az adós tényleges vagyoni helyzete sem az iratok alapján, sem szakértői eszközökkel nem volt vizsgálható, így - **ellenkező bizonyításáig - a tevékenységzáró mérlegben feltüntetett vagyon tekintendő az adós tényleges vagyonának.**

Önmagában az egyes számviteli szabályok és/vagy a Cstv. 31. § szerinti kötelezettség megsértése még nem alapozza meg a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségét, de a fentiek elmulasztásából eredő bizonyítási nehézségek őt terhelik. **Amennyiben - az őt terhelő ellenbizonyítás keretében - az egyes számviteli szabályok megsértése ellenére is hitelt érdemlően bizonyítani tudja az alperes, hogy a tevékenység záró mérleg valótlan adatokat tartalmaz** (az adósnak a felszámolás kezdő időpontjára vetítetten vagyona nem volt, az a mérlegben foglaltnál kevesebb volt, értéke eltér a mérlegben foglaltaktól), annyiban **a vezető tisztségviselő marasztalására sincs lehetőség pusztán a mérleg adatai alapján.**

A mérleggel szembeni ellenbizonyítás keretében az alperes - a mérlegtől való eltérésre is okszerű magyarázatot nyújtva -, a hiánytalan, aggályt nem keltő felperesi könyvelési iratanyag benyújtásával igazolhatta volna az adós tényleges vagyoni helyzetét. Az okozati összefüggés hiánya körében igazolhatta volna, hogy valamely tétel károsodása (értékcsökkenése, megsemmisülése) a vagyon átadása esetén (a felszámolónál) is bekövetkezett volna. A kimentés keretében igazolhatta volna, hogy a vagyon átadása, illetve a követelés érvényesítéséhez szükséges iratok átadása neki fel nem róható okból maradt el.

Erről ugyan az elsőfokú bíróság az alperest - a jegyzőkönyvek és a per egyéb irati által igazolhatóan - nem tájékoztatta, de a konkrét esetben az alperes nyilatkozataiból az volt megállapítható, hogy az alperes tisztában volt azzal, hogy melyek a bizonyításra szoruló tények, a perben mi a reá irányadó bizonyítási teher. Ráadásul akként nyilatkozott, hogy a felperes iratanyagával nem rendelkezik, így bizonyítása emiatt is lehetetlenült. Miután a per során sem tudott eleget tenni a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti iratátadási kötelezettségének, önmagát zárta el attól, hogy a közzétett tevékenység záró mérleggel szemben sikerrel bizonyíthassa perbeli állításait. ... tanúvallomása pedig önmagában nem adott alapot a mérleg adataitól való eltérésre, s a tanú vallomása kimentésre alapot adó körülmény sem igazolt.

Ilyen előzmények után nem tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségét teljesítette az alperes megbízása alapján közzétett mérleg csatolásával. (BH2017.192.). Az iratok teljes hiánya miatt a vagyon mibenléte nem tisztázható, enélkül meglétére (kiadhatóságára) és megsemmisülésére, illetve tényleges értékére sem volt lefolytatható érdemi bizonyítás. Olyan okot pedig az alperes sem jelölt meg és igazolt, amely szerint a vagyon átadása, illetve a követelés érvényesítéséhez szükséges iratok átadása neki fel nem róható okból maradt volna el.

III.

Észlelte az ítélőtábla, hogy - nyilván az információk teljes hiánya miatt - **a tárgyi eszköz** kiadására irányuló kellően határozott keresetet - a kiadni kért eszközök egyedi nevesítésével és értékük megjelölésével - a felperes az eljárás kezdetén, majd az elsőfokú bíróság erre irányuló felhívása (5.

sz. jkv.) ellenére sem terjesztett elő. Utóbb sem igazította keresetét az alperesi védekezés tartalmához, melyből az következik, hogy az ezzel összefüggő alperesi védekezés tényelődását nem fogadta el. A tárgyi eszközök mibenléte és egyedi értéke ismerete és megjelölése hiányában az elsődleges keresetnek megfelelő, a tárgyi eszközök kiadására vonatkozó ítéleti rendelkezés nem végrehajtható. Emiatt akkor járt volna el helyesen az elsőfokú bíróság, ha a tárgyi eszköz kiadására irányuló elsődleges felperesi kereset elutasítása mellett, csak a mérleg szerinti pénzbeli egyenérték megfizetésére kötelezi az alperest, ezért az ítélet tábla a tárgyi eszközök kiadására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte.

A **készlet** vonatkozásában akként nyilatkozott az alperes, hogy az megsemmisült. Erre figyelemmel helytálló az elsőfokú bíróság a készlet tevékenységzáró mérlegben feltüntetett értékében az alperest marasztaló döntése, hiszen annak kiadására már lehetőség nincsen. Ugyanakkor - az alperes könyvelési iratanyaga hiányában - utólagosan a készlet mibenléte sem azonosítható az ítéleti bizonyosság szintjén, így az sem tisztázható, hogy az mennyiben volt elavuló (romló) jellegű, de nincs lehetőség annak vizsgálatára sem, hogy a készlet Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül a felszámolónak történő átadása esetén a felperesnél is ugyanúgy bekövetkezett volna-e annak károsodása (megromlása).

Miután az alperes nem tett eleget a **Cstv. 31. § (1) bekezdése** szerinti kötelezettségeinek a **Gt. 30. § (2) bekezdése** értelmében a polgári jog általános szabályai szerint felel a gazdasági társasággal szemben a társaságnak okozott károkért. A pénzeszközök átadásának elmaradása önmagában, a tárgyi eszközök és a készlet át nem adása az értékesítés, az iratok át nem adása pedig a követelés behajtásának elmaradása miatt okoz kárt, melyért az ügyvezető - a kimentés sikere hiányában - kártérítési felelősséggel tartozik. A kár mértéke pedig - azt cáfoló adat hiányában - a mérleg szerinti érték.

Az alperes felelőssége a Ptk. 6:519. §-a, késedelmi kamat fizetési kötelezettsége a Ptk. 6:248. § (1) bekezdése szerint alakul.

IV.

Észlelte az ítélet tábla azt is, hogy **az elsőfokú bíróság ítéletében túlterjeszkedett a felperes keresetén** (Pp. 3. § (1)-(2) bekezdés, Pp. 215. §). A felperesi kereset ugyanis 33.521.000 forint mérlegben szereplő vagyoni elem kiadására, vagy mérleg szerinti értékének megfizetésére irányult, mellyel szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott marasztalás forint értéke 33.989.000 Ft, ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a keresethez igazítottan - részben megváltoztatta.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

Az alperes fellebbezése 468.000 forint erejéig bizonyult alaposnak (33.989.000-33.521.000=468.000), ami 1,37 %-os pernyertességnek felel meg, az erre eső 34.200 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a felperes köteles a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) és (3) bekezdése szerint, míg az ezt meghaladó fellebbezési eljárási illeték az alperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentesség folytán az IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A túlnyomórészt pervesztesnek minősülő alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján pervesztessége arányában - a pernyertességére eső és őt illető másodfokú eljárási költség beszámításával - köteles a

felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. A másodfokú eljárás költségét az ítélet tábla mindkét fél vonatkozásában a kifejtett tevékenységgel arányban a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b.) pontja, 3. § (5) és (6) bekezdése és 4/A. §-a alapján határozta meg a feleket képviselő ügyvéd munkadíjában. A felperes oldalán kifejtett tevékenység körében értékelte, hogy a felperesi képviselő a fellebbezési tárgyaláson nem jelent meg.

Győr, 2018. október 4.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó